

HANDLINGSPLAN

MOT MOBING

September 2014

Steinerskolen i Haugesund

Revidert 03.09.2014

Innholdsfortegnelse

1. Avdekking av mobbing	4
1.1 Ved mistanke om mobbing	4
1.2 Vakt og tilsynsordning	4
1.3 Årlig oppsummering av omfanget av mobbing ved skolen	4
2. Problemløsning av mobbesaker	5
2.1 Skolens prosedyrer når mobbing er meldt eller avdekket	5
2.2 Samarbeid med andre instanser ved mobbing	6
2.3 Arbeid i etterkant av en mobbesak – elevarbeid	6
2.4 Arbeid i etterkant av en mobbesak – organisasjonsarbeid	6
3. Forebygging	7
3.1 Relasjoner	7
3.2 Relasjon lærer – klasse/ gruppe	7
3.3 Relasjon elev – elev	7
3.4 Relasjon lærer – foresatte	8
3.5 Skolens samarbeid med hjemmene	8
3.6 Skolestart	9
3.8 Overganger mellom barnehage-skole og mellom skoleslag	9
3.9 Sikring av arenaer som skolegård, toaletter, gymsal, SFO/kantina og skolevei	10
4. Kontinuitet	10
4.1 Ansvarskjede	10
4.2 Faste tiltak i et årshjul	10
4.3 Ansvarlig for gjennomgang og revisjon av planen	10

Steinerskolen i Haugesunds handlingsplan mot mobbing

Mål: Alle elever skal ha et trygt og godt arbeidsmiljø uten å bli plaget på skolen og skolevei.

Definisjon av mobbing/ plagging:

«Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/ eller psykisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og episodene gjentas over tid»

(Roland og Sørensen Vaaland, i «Zero, SAFs program mot mobbing. Lærerveiledning», 2003)

Planen bygger på fire prinsipper:

- Avdekking av mobbing
- Problemløsning av mobbesaker
- Forebygging
- Kontinuitet i arbeidet

1. Avdekking av mobbing

1.1 Ved mistanke om mobbing

Ved mistanke om mobbing (alt som oppleves som plagsomt), gir man beskjed til klasselærer.

1. Vi må være oppmerksom på:

- Elever som ser ut til ikke å ha venner i klassen. Det er viktig at læreren lager en strategi for å hjelpe disse elevene til å bli integrert i klassemiljø.
- Elever som har stort fravær
- «Uskyldig» erting
- Barn som ofte gråter
- Tilbakemelding fra foreldre

2. Informasjonsinnhenting gjennom samtale med antatt offer:

- For å avdekke eventuelle misforståelser og krysskommunikasjon
- Undersøke trivsel: Hvordan har du det på skolen? Hva er kjekt? Hvar er ikke kjekt?

1.2 Vakt og tilsynsordninger

1. Alle som har vakt bærer **vester** som gjør dem synlige i skolegård/ uteområde.
2. Plassen foran hovedinngangen er et «sikkert» område. Her er det alltid en voksen til stede.
3. Den som blir plaget skal oppfordres til å holde seg i nærheten av vakt.

Vakten har ansvar for å melde ifra til klasselærer om episoder og observasjoner i friminuttene.

1.3 Årlig oppsummering av omfanget av mobbing ved skolen

Ved årets slutt; en oppsummering av episoder og involverte elever. Protokollføres over bekymringsmeldinger og skolens registrerte episoder fra foreldre, ansatte og elever.

- Klasselærer er ansvarlig for rapportering.
- Trivselskomiteen er ansvarlig for årlig oppsummering.
- Protokoll er en A4 perm med skilleark, klassesdelt.

2. Problemløsning av mobbesaker

Skolens fellesstrategi skal sikre at lærere eller foresatte som tar opp en mobbesak vet at den blir seriøst behandlet etter retningslinjer man er blitt enige om.

2.1 Skolens prosedyrer når mobbing er meldt eller avdekket.

1. Første samtale med offer:

- Læreren må signalisere klart til offeret at han vet om mobbingen.
- Få eleven til å fortelle.
- Gi eleven uforbeholden støtte. Signalisere klart at lærerne har nulltoleranse i forhold til at noen blir plaget.
- Gi beskjed om videre framgangsmåte.

2. Første samtale med plager/ plagerer:

- Samtale med én og én av de som har plaget, hvor plagerer skal få lov til å legge fram sin versjon og de må ikke ha mulighet til å konferere med hverandre i løpet av samtalerunden. (Dette kan gjøres ved å hente ut én og én i løpet av en undervisningstime).
- Læreren gir beskjed om at plaging ikke aksepteres.
- Plageren oppfordres til å komme med forslag til forbedring.
- Appeller til gode vilje hos plageren, og gi beskjed om videre framgangsmåte.
- Dersom situasjonen ser ut til å være låst, blir enkeltvedtak fattes av daglig leder.

3. Oppfølgingssamtaler med offer:

- Jevnlig hver dag første uke, så etter 1 uke og 1 til 2 ganger i måneden.

4. Oppfølgingssamtaler med plager:

- Etter 1 uke, og 1 til 2 ganger i måneden.

5. Samtaler med foreldrene til offer:

- Etter 1 uke, og 1 til 2 ganger i måneden.

6. Samtaler med foreldrene til plager:

- Når saken er langvarig og alvorlig.
- Foreldrene skal ikke få beskjed om å ordne opp på egen hånd.

7. Ved vedvarende saker kan trivselskomiteen overta saken fra klasselærer.

2.2 Samarbeid med andre instanser ved mobbing

Ved behov for hjelp utenfor skolen er helsesøster første instans. Barnevernet kan også kontaktes for uforpliktende samtaler og for å hente råd om mulige tiltak. Disse tiltak bør gjøres anonymt, og dersom disse instansene må gripe inn må foreldrene informeres.

2.3 Arbeid i etterkant av en mobbesak – elevarbeid

Etter at en mobbesak er løst eller at det er tatt affære for å endre situasjonen, vil det være nødvendig å jobbe strategisk i forhold til de ulike partene: mobbeofferet, mobberne og tilskuerne. Målet med dette arbeidet må være å forebygge at de kommer i noen av disse rollene seinere.

2.4 Arbeid i etterkant av en mobbesak – organisasjonsarbeid

Problemløsning på individnivå og etterarbeid etter en mobbesak kan avdekke svakheter i systemet, som bør endres for å virke forebyggende. Det er derfor viktig at hver mobbesak avsluttes med en evaluering der trivselskomiteen sammen med aktuelle parter drøfter hva en i organisasjonen kan lære av denne saken med tanke på å forebygge mobbing.

1. Gjennomgang av saken med tanke på hva den viser av organisering og rutiner som ikke fungerer godt nok, eller som fungerer meget godt.
2. Informasjon til andre ansatte på lærermøtet, basert på det som kommer fram i prosedyrens punkt 1.

3. Forebygging

3.1 Relasjoner

Lærer er en tydelig voksen som eleven kan ha tillit til

- Lærere må skape en lærings situasjon av forutsigbarhet og rytme.
- Rammene og tydelige regler om hva som er lov og ikke, må være klare.
- Læreren må gripe inn og reagere når noe skjer uansett hvilket barn som er involvert.
- Læreren må vise respekt for ethvert barn blant annet gjennom å arbeide med egne sympatier og antipatier.
- Positiv oppmerksomhet fra lærerens side til elever som har «liten» status.

3.2 Relasjoner lærer – klasse/ gruppe

Lærer utøver tydelig ledelse på en slik måte at klassen/ gruppen oppleves som et trygt sted for alle elevene.

Tiltak skolen iverksetter for å bidra til at lærers relasjonsbygging til klassen/ gruppen har høy kvalitet:

- Minimalt skifte av lærere gjennom årene.

3.3 Relasjon elev – elev

Elevene i klassen/ gruppen tar vare på hverandre og er opptatt av at alle har det trygt.

- Utvikle empati gjennom fortellerstoff.
- Sosial trening gjennom ring leker, skuespill, sang, gruppearbeid og månedsfester.
- Respekt og ærefrykt utvikles gjennom undervisningsmetode- og stoff. Dette utvikler barnets trygghet på seg selv som igjen forebygger behovet for å tråkke på andre.
- Turer og utflukter i forhold til friluftslivsplanen, og med foreldre som bygger nettverk rundt barna. For eksempel klasseklubber.
- Markere fødselsdager.

3.4 Relasjon lærer – foresatte

Relasjoner mellom lærer og den enkelte elevs foresatte er preget av respekt, tillit og samarbeidsvilje.

- Læreren må utvikle evne til å være en profesjonell og tydelig lærer. Tåle ris og gi ros, gjennom å arbeide med sin egen utvikling i retning av indre ro, objektivitet, positivitet og åpenhet. Positiv kontakt er det beste utgangspunktet. Da er det lettere å ta opp negative ting senere. Dette er viktigst – og lettest å få til i småklassene.
- Foreldresamtale gjennomføres minst hvert annet år
- Det bør være 2 foreldremøter hvert semester i småklassene. Jo hyppigere kontakten mellom lærer/ skole og foreldre er, dess lettere er det å ha et godt grunnlag for samtale, utveksling og eventuelt mobbeproblematikk.
- Læreren må være tydelig i sitt budskap om at han/ hun er tilgjengelig for samtale/ informasjon. Læreren kan eventuelt avtale med foreldre om når i ukedagene det passer best.
- VITNEMÅL: Læreren beskriver elevens sosiale, fysiske, kunstneriske og kunnskapsmessige utvikling. Frem til 7.klasse gis slike vitnemål min. hver 2.år til foreldrene. Deretter formuleres vitnemål til foreldrene og eleven.
- 2.klasselæreren kan gå på hjemmebesøk.

3.5 Skolens samarbeid med hjemmene

Skolen har et åpent og aktivt samarbeid med de foresatte som gruppe

- Fellesmøte med FAU, styret og lærerne en gang i året.
- Julemarked med arbeidsgrupper i forkant.
- Dugnader 2 ganger i året.
- Forberedelse til skuespill med hjelp av foreldre til kostymer og kulisser.
- Fremførelse av skuespill for foreldre.
- Månedsfester.
- Avslutningsturer hvor foreldrene inviteres med.

3.6 Skolestart

Skolestarten skal være forutsigbar, trygg og gi alle elever en positiv opplevelse.

- 1.skoledag er en samlingsdag for elever og foreldre.
- 1.klasse får faddere i 7.klasse.

3.7 Klasse/ gruppestart

Lærer møter klassen/ gruppen på en måte som signaliserer trygg ledelse, ivaretakelse som basis for gjensidig tillit.

- Naturuker for småskolen på høsten.
- Første foreldremøte oppfordres foreldrene til å invitere hele klassen i bursdager.
- Prosjekter på kryss av klassene.
- Klasseturer.

3.8 Overgangen mellom barnehage-skole og mellom skoleslag

Overganger mellom barnehage og skole, og bytte mellom skoler oppleves som forutsigbart og trygt for elevene.

- Barnehagen blir invitert på månedsfester.
- Læreren har mulighet til å ta kontakt med elevene året før de begynner på skolen.
- Åpne klasserom om morgenen.
- 1.klasse tiltrer skolen med et høytidelig og festlig rituale.
- Klasselæreren til 1.klasse er ute i friminuttene og med inn i SFO og spiser.
- 1.klasse har skjermet utetid.

3.9 Sikring av arenaer som skolegård, toaletter, gymsal, SFO/ kantine og skolevei

Skolen har prosedyrer og sjekkpunkter som gjør at skolegård, toaletter, gymsal, SFO/ kantine og skolevei oppleves som trygge steder.

4. Kontinuitet

Mål: Skolens arbeid med å forebygge, avdekke og stoppe mobbing foregår kontinuerlig.

4.1 Ansvarkjede

Prinsippet er at problemer løses på lavest mulige nivå, men at lærere vet når saker skal meldes videre og vet hvem de kan henvende seg til hvis problemene ikke kan løses på deres nivå. Det vil altså være som en trapp, der problemene søkes løst lavest mulig, men der en går lenger opp i trappen når nødvendig.

Dersom en lærer trenger støtte, blir trivselskomiteen involvert i saken. Hvis nødvendig, skal daglig leder fatte enkeltvedtak og iverksette tiltak.

Dersom en sak ikke kan løses i trivselskomiteen, og en konflikt oppstår mellom voksne som er ansvarlig for elever (lærere eller foresatte) sendes saken videre til konfliktrådet.

4.2 Faste tiltak i et årshjul

For å sikre kontinuitet i tiltak for å forebygge og avdekke mobbing settes faste forebyggende tiltak på skolen inn i en kalender over skoleåret.

4.3 Ansvarlig for gjennomgang og revisjon av planen

Planen skal ha en gjennomgang hvert år på våren før skoleslutt. Dette gjøres av lærerkollegiet på lærermøtet ledet av trivselskomiteen.